

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Dubrovniški dogodki

»Samouprava« je poročala iz Dubrovnika, da so se dogodili tamkaj po prazni rojstnega dne dr. Mačka zelo nemilj dogodki. »Po lujskajočem govoru narodnega poslanca profesorja Mišetića so nastale hude demonstracije, pri katerih so tudi razbijali izložbe trgovin. Poškodovane so bile trgovine, ki niso izobesile plemenskih zastav in ki niso smatrale dr. Mačkov rojstni dan za »državni praznik«. Profesor Mišetić je v svojem govoru celo napovedoval, da bo tekla kri in omenjal pri tem Srbe. Po vsem tem soditi, želi gotova gospoda v Dubrovniku, da se vrne leto 1914. Pri tem pa naj ne pozabi, da je sledilo 1914. letu že tudi 1918. leto. Odslej bo morala poklanjati država malo več pozornosti dogodkom v Dubrovniku. V naši državi morata vladati red in mir, neodgovorne elemente pa bo treba energično poklicati na red.«

V zvezi s temi dogodki poroča »Dubrovnik«, glasilo JRZ, »da se je zbrala zaradi uličnih napadov in vandalskih izbruhov tisočletne kulture skupina 15 občinskih svetnikov iz Dubrovnika in ugotovila, da je dogodka v mnogočem zakrivila mestna policija zaradi svoje neodločnosti. Poleg tega je bilo ugotovljeno, da so pri demonstracijah in razbijanju sodelovali celo občinski nameščenci. Če krivci ne bodo kaznovani, bodo vsi omenjeni občinski svetniki podali ostavke na svoja mesta.«

Ti dogodki so povzročili precej ugibanja in skrbi v vseh onih krogih, ki si prizadevajo, da bi se pri nas čim bolj dvignil tujski promet. Ob tem se sprožuje vprašanje turizma in politike, ki ga je načel tudi zagrebški »Jugoslovanski Lloyd«, ki je precej jasno razčlenil te dogodke in zavzel napram njim jasno, določno stališče. Značilne so navedbe tega lista o kvarnih posledicah, ki se javljajo v zvezi s prodiranjem politike na tirišče, kjer je politika najmanj potrebna.

Tujski promet ob našem Jadranu kaže letos znake upadanja. Niso pa temu krive samo devizne omejitve, ceneno življenje v Italiji in svetovni velesojem v Parizu. So tukaj tudi notranji razlogi, ki so direktno povezani s politiko.

Ponekod so se vtihotapili v občinska vodstva ljudje, ki kvarijo vse to, kar so v raznih tujkoprometnih središčih skozi desetletja s težkimi mukami izgrajevali, dočim so bili, kakor navaja ta list, potišeni v ozadje oni činitelji, ki imajo za naš turizem največ zaslug. Tudi avtomobilisti vedo v šalivem in resnem tonu mnogo povedati o tej politično pobarvani ustrežljivosti od strani onih, katerim prinašajo — denar. Gostje iz vzhodnih delov naše države pa zatrjujejo, da ne bodo hodili na letovišče v kraje, kjer so na vsak korak izpostavljeni žalitvam ter atakam. Tudi Čehoslovaki se pritožujejo, da ne morejo prenašati več nekega naravnost neumljivega omalovaževanja, ki ga čutijo vselej, ko prihajajo v nekatera naša primorska mesta. Nemci in drugi pa pravijo, da niso dolžni nositi svojega denarja v kraje, da prisostvujejo raznim ovacijam in demonstracijam. Pritožujejo se pa tudi radi neustrežljivosti kmetskega ljudstva in njihovih otrok, ki jih obsipavajo s psovkanji, pa tudi kamenjem, če ta ali oni tužec ne more izraziti gotovih vzklikov, ki so postali v zadnjem času najmočnejši izraz patriotizma.

Tudi »Jugoslovanski Lloyd« omenja dubrovniške dogodke z ostro kritiko: 21. julija so v Dubrovniku spričo tisočev

Španski Maroko naj se nevtalizira

Mussolini prosil Hitlerja za pomoč!

LONDON, 5. avgusta. Veliko senzacija je zbudilo poročilo »Daily Telegraph«, ki pojasnjuje pravo ozadje pisma Chamberlaina, Hitlerja in Mussolinija, ki je namreč pred tedni pisal nemškemu državnemu kancelarju Hitlerju, kakšno stališče bi zavzela Nemčija, če bi Anglija napadla Italijo v Sredozemskem morju. Mussolini je v svojem pismu navedel, da Anglija takšen napad pripravlja. Hitler pa je odgovoril šele po daljšem presledku izjavljajoč, da ne more verjeti, da bi Anglija hotela in mogla napasti Italijo na Sredozemskem morju. Hitler ni Italiji obljubil nobene pomoči, ampak je Mussoliniju priporočal, naj na miren način likvidira spor z Anglijo. Ta Hitlerjev odgovor je nedvomno v zvezi z informacijami, v smislu katerih obstoje v odločilnih krogih pripravljenost, da se dajo Nemčiji gotove kolonialne kompenzacije v Aziji, ali pa v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Ker pa je glede plasiranja nemškega vpliva v Sredozemskem morju Francija odločno proti, obstojajo trenutno samo možnosti kompenzacij v Aziji.

LONDON, 5. avgusta. V diplomatskih krogih se doznavajo silno zanimive podrobnosti. Zatrjuje se, da gre pri pogajanjih med Veliko Britanijo in Italijo za bodočnost španskega Maroka. To vprašanje naj bi se rešilo v okviru posebnega sredozemskega pakta. V tem slučaju bi bila Velika Britanija pripravljena, priznati italijanski imperij. V Londonu menijo, da bi mogli nadaljnji transporti laških dobrovoljcev v Španijo zaostri situacijo. Velika Britanija bi pod gotovimi pogoji priznala tudi vlado generala Franca. Sdaj je Velika Britanija zaposlena s tem, da pripravi Rusijo in Francijo za popuščanje v španskem vprašanju. Anglija zahteva od Italije odpoklic laških odredov z balearskega otočja. Po nekem načrtu naj bi se španski Maroko nevtaliziral po vzorcu Tangerja.

Gdanci odslužujejo vojaški rok v rajhu

VARŠAVA, 5. avgusta. Desničarski »ABC« se peča s skrivnostnim izginjenjem gdanskega senatnega predsednika Greiserja, ki ga niso videli v Gdanku že tri mesece. »ABC« ve poročati, da se je Greiser zopet vrnil v Gdanko, potem ko je kot rezervni častnik odslužil trimesečne vaje pri nemški vojni mornarici. V zvezi s tem poroča omenjeni list, da ob-

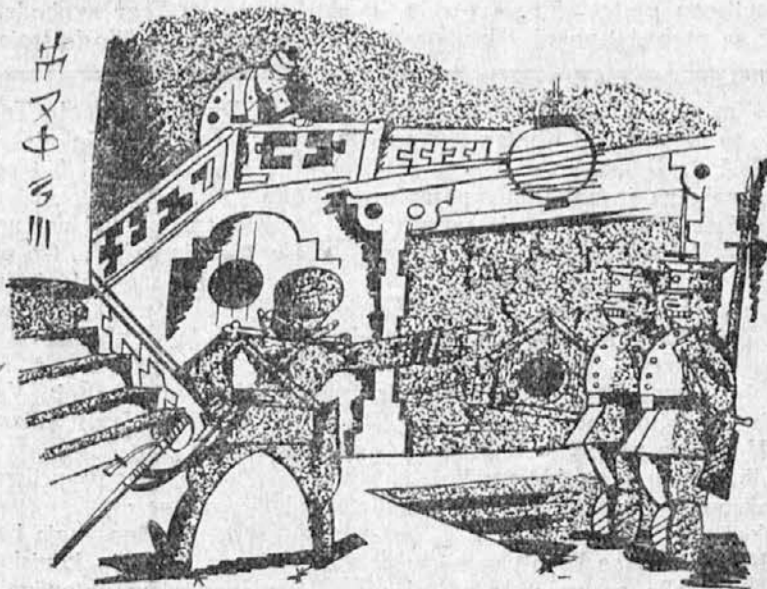
stoja že nekaj mesecev sem v Langfuhru na gdanskem teritoriju posebna pisarna, ki izvaja vključevanje mladih Nemcev v starosti 19 do 23 let v nemško vojsko. List napada radi tega poljsko zunanjo politiko zelo ostro, ker ne uporablja teh dejstev v Ženevi in ker mirno gleda, kako absolvirajo gdanski meščani vojaško službo v tujih državah.

Kitajska upa na sovietsko Rusijo

ŠANGHAI, 5. avgusta. United Press poroča: Vest, da bo sovjetska Rusija radi napada na sovietski konzulat v Tienčinu, izvršila »vojaški pritisk«, da dobi zadoščeno za ta incident, je v kitajskih vladnih krogih bistveno ojačila borbenost

proti Japonski in je povzročila pointenzivljenje vojaških transportov ob Peihu. V kitajskih krogih upajo na direktno ali indirektno pomoč od strani sovjetske Rusije.

Kitajska situacija

»Kaj? Ti si gospodar te hiše? Pa dobro, ker nimamo kje spati, lahko spij v kleti!
(Iz »Ošišanega ježa«.)

tujcev nastali politični spopadi in razbijanje imetja onih, ki niso izobesili zastav, ker imajo kot gospodarstveniki dovolj drugih poslov in skrbi ter živijo v prvi vrsti od tujkega prometa, ki ne more biti vezan po naših notranjopolitičnih odnošajih. Jasno je, da so mnogi tujci v biseru našega Jadrana, v našem prele-

pem Dubrovniku, začutili nesigurnost in odpotovali drugam, kjer se jim ni treba bati niti kamenja niti česa drugega. Takšni politični pojavi so mnogo pripomogli k temu, da se je naš notranji turizem pričel orientirati v druge kraje, daleč od Jadrana, in morda celo v inozemstvo. In kar je najhuje: celo tujci se odmi-

Pabecki

Krokodilove solze

»Delavska politika« piše v št. 62: »O tem pa govori tudi »Slovenec« v četrtek v svojem uvodniku, kjer pretaka solze zaradi grozeče vojne med Kitajci in Japonci. Članek podpisuje Drin, ki je najbrže moralno odgovoren za smer lista. In tako smo pri jedru. Vojsko hočejo tisti, ki upajo od nje obogateti, ki kujejo iz ljudske krvi v miru in vojski svojo zlato glavnico. In to je kapital, je denar. Denar hoče vojske. Kako lepo zna uredništvo »Slovenca« napisati ob sodbo vojne in ugotoviti prave vzroke. V članku izrečena ocena vojn je torej lepa in resnična, v konkretnih primerih, kakor v španskem vprašanju, pa najdemo »Slovenca« menda dosledno v tabornu proti narodu in v obrambi zločinskih kapitala.«

Brzjoavka

»Slov. Beseda« poroča v št. 27: »Železnica Črnomelj—Vrbovsko se prične zanesljivo graditi že prihodnji teden.«

Solnčarica

»Kmetijski list« piše v št. 30: »Če bi gotovi višji krogi ne imeli dovolj masla na glavi, bi bili sedaj v dobi kislih kumar v nevarnosti, da jih božja previdnost, solnčarica ali kakva druga maslu protivna smrdeča maščoba na takozvanem pergamentnem cedilu ne pokonča.«

Pravica čaka

»Kmetijski list« poroča v št. 31 v zvezi s prihovskim procesom: »Zanima pa seveda vso slovensko in jugoslovansko javnost, kakšen bo proces proti tistim so-krivcem žalostnih dogodkov v Prihovi, ki doslej še niso stali kot obtoženci pred sodiščem. Kakor čujemo, je tudi za ta proces gradivo že zbrano in smemo pričakovati, da bo v kratkem zopet spregovorila — nepristranska pravica.«

»Četa halt!«

»Jugoslovanski glas«, zagrebško glasilo mladine JRZ piše: »Marširajo cele kolone, bataljoni vzdolž Hlice. Naenkrat čujem: »Četa, halt!« Kaj je to, po Bogu brač, me je vprašal neki sosed, dočim nek purger odgovarja mesto mene: »Ipak je lepo, da niso pozabili na to staro komando.« In bataljon se pomika dalje. Tedaj pa zasvira bataljonski hornist avstrijski marš. »E, to gre preko vsake mere, mi prišepne sosed. Purger zraven mene na doda: »Kaj hočete, ko drugega ne znajo.« Nekoliko ljudi vzklika s pločnika: »Živela hrvatska vojska!« »E, vaša vam vera kadar navdaja vojsko takšen duh.«

Sarajevski Židje in Palestina

Na ženevski etnistični kongres je odpotovala posebna delegacija sarajevskih Židov pod vodstvom prof. Avrama Papca. Kakor se doznava, so sarajevski Židje odločno proti razdelitvi Palestine.

V vsako slovensko hišo **Večernik**!

Slovenska obzorja

Potapljaioči se slovanski otok v nemškem morju

V angleškem zborniku »The Slavonic and East European Review« je bilo objavljeno nekaj člankov o Lužiških Srbih, ki zavzemajo med evropskimi narodi prav poseben, rekli bi, edinstven položaj. Slovani v nemškem morju, brez matične države, brez mednarodne in narodno-manjšinske zaščite.

Lužiški Srbi so poslednji ostanki polabskih Slovanov, ki so se v današnje njihovo ozemlje naseljevali vse do XII. stoletja. Lužičani na Baltičkem primorju med Labo in Odrom, Bodričani v sedanjem Meklenburgu in Holštarnju, ter Srbi ali Vendi v današnji Lužici. S prvima dvema je germanska rasa kaj kmalu obračunala. Padli so v obrambi svoje posesti, še predno so mogli uresničiti zamisel postavitve lastne armade. Obkroženi krog in krog po Germanih so padli kot žrtev germanskega imperializma in radi pomankanja slovenske medsebojne povezanosti. V borbi med polabskimi Slovani in Nemci je ostala samo še takozvana lužiška skupina, ki je pa po tolikih stoletjih vendarle izročena popolni asimilaciji. Na tem ozemlju imamo danes neko mešano raso, ki je v poslednjih letih obvarovana vsaj v pogledu ubojstvenih napadov s strani prevladujoče germanske rase na ta izumirajoči ostanek polabskih Slovanov.

Po jeziku in zgodovini spadajo lužiški Srbi v skupino zapadnih Slovanov (Poljaki, Slovaki in Čehi) in meri današnji njihov teritorij samo še okrog 7.500 kvadratnih kilometrov. Po ljudskem številu iz leta 1935, živi tu še okrog 72.000 Slovanov, medtem ko so jih našli leta 1924, še 120.000. Narodnost se namreč ocenjuje tu kakor povsod drugod po znanju nemščine.

Ker se zakoni vaimarske ustave izvajajo v duhu, prikrojenem po narodnosocialistični ideologiji, ima potem takem tretje cesarstvo precej proste roke tudi v pogledu narodnih manjšin, ki so sicer po tej ustavi zaščitene a žal samo na papirju. Lužiški Srbi stojijo tu brez prave zaščite in je njihov položaj brezupen. Vse njihove kulturne potrebe gredo na politično tehtnico in je postopek administrativnih oblasti v velikem nasprotju s Hitlerjevimi izjavami. Nemci ne vidijo v Lužiških Srbih posebne narodnosti, temveč vidijo v njih samo neko posebno nemško skupino, ki govori poleg nemškega jezika še drugo narečje. Istotako ne vidijo Nemci v teh Slovanih kakšne narodnemanjšine, radi česar je domača govornica izročena tako v šoli kakor tudi v javnem življenju počasnemu izumiranju. Število srbskih šol se iz leta v leto manjša in se tudi število domačih učiteljev vedno bolj krči. Domačine nastavljajo v nemških pokrajinah, nemški učitelji pa morajo v lužiško ozemlje. Tako bo čimprej izvršena asimilacija zemlje in se bo iz Nemčije izbrisal slovanski otok.

Med Lužiškimi Srbi je samo še 15 tisoč katoličanov, vsi drugi so evangeli-

ske vere. Če podčrtamo dejstvo, da je evangelijska cerkev cerkvena ustanova, ki služi predvsem pangermanizmu in da je verna služabnica narodnega socializma, smo s tem povedali vse. Evangelijski značaj, spremeniti svoje naslove in sovrženci narodno-socialističnega režima. O kakšnem kulturnem delu cerkve ne more biti tedaj govora. Evangelijske cerkve in njih občine so eksponenti nemške in ne cerkvene propagande.

Administrativna služba političnih oblasti je podrejena nemškemu narodnemu socializmu. Višja in srednja mesta v politični službi so za tamkajšnje Srbe nedosegljiva. Radi tega se Lužičani ne mo-

Zdravstvena vprašanja

Par besed o higijenskem mleku

Malo o mleku sploh. Spada med animalska živila in tvori pri mešanju prehranjevalni sestavni del. Ko pride dete na svet, se hrani od začetka samo z mlekom. Ker doji malčka mati oziroma ženska, spada mleko na prvo mesto animalskih živil. Mleko je tekočina, ki se zbira v mlečnih žlezah bodisi človeka ali živali in je v prvi vrsti zato tu, da prehranja zarod. Glede nastajanja mleka so mnjenja različna. Mlečna žleza je sestavljena alveonarnih žlez, tako dolgo, če je v počivajočem stanju. Žlezno staničje je opredeno z močnim vezivnim staničjem, ki ga opletajo maščobne tvorbe. Žlezni mehurčki se stekajo v izvodne cevke in te cevke se zlivajo v večje zbiralne kanale, imajo svoj konec zunaj ali v sisternah (vimenih). Že za časa nosečnosti in posebno v mlečni periodi ali laktaciji vezivno staničje zastane v svoji rasti in močno narastejo železne stanice, mlečna žleza pa dobi tubulozni karakter. Po domače, nabrekne. Laktacija in z njo v zvezi spremembo žleze povzročajo hormoni, ki izvirajo ali od foetusa ali od placenta. Na vsak način pa obstojajo ožje zveze med notranjimi sekretičnimi pojavi v jajčniku.

Tvorba mleka je torej sekretični pojav žleznih celic in ji je podlaga aktivna delavnost teh.

Na vsak način je mleko najvažnejše hranilno za dojenčka in je napačno naziranje, da za odraslega ni. Boljše je kakor n. pr. alkohol v najrazličnejših oblikah, ki, kakor vidimo, ustvarja degeneriranje, ubijalce, lopove ter slične. Za-

Spaetno gibanje

Štafetni tek za pokal „Marib. tedna“

Sinoči ob 19. uri se je vršil na tradicionalni progi Koroščeva - Majstrova ulica - Zrinjskega trg - Kolodvorska ulica - Aleksandrova cesta - Trg svobode štafetni tek za prehodni pokal »Mariborskega te-

rejo povzpeli niti do mesta šolskega nadzornika, sodnika ali višjega uradnika.

Kulturne organizacije Lužiških Srbov so se v povojni dobi, še bolj pa za časa Hitlerjevega režima morale bistveno spremeniti. Opustiti so morale svoj slovanski načaj, spremeniti svoje naslove in so sedaj na zunaj samo še organizacije, ki nosijo naziv »Bund wendischsprechender Deutsche«. Lužiški Srbi ne smejo danes razobešati narodnih zastav. List »Serbske Nowiny«, ki izhaja že 95 let, je pod stalno najstrožjo cenzuro in mora biti pisan v nemško prijaznem duhu.

Tako torej tone slovanski otok v nemškem morju. — In pri nas?

kaj toliko jetnišnic, umobolnic, kjer troši država neproduktivno dohodke svojih državljanov. Mleko in zopet mleko mesto šmarnice ter ostalih alkoholnih zastupljenjvalcev našega ljudstva.

Mleko prehranja lahko vsako telo zadostno in je potrebno, da ga odrasel človek popije dnevno samo dva litra ter dobi vsa sredstva, ki so potrebna za rast in vzdrževanje njegovega telesa. Potrebni vitamini, ki jih opevajo in pretiravajoče propagirajo, vsebuje mleko dovolj. Ne vem imena, kako bi imenoval propagatorje raka, ki trdijo, da ga povzroča pitje mleka. Ljudstvo bo že za to našlo primeren izraz in sodbo. Vse človeštvo in tudi živalstvo bi potem moralo biti rakasto.

Imamo dobro in slabo mleko. Če imamo slabo mleko, primerno povzročitelja, t. j. tistega, ki ga nam dobavlja. Ali je sam kriv, da ne drži dovoljne snage, ker je mleko dragocena pijača in je vsaka dragocena stvar občutljiva, ali pa nima v redu živine ali hlevov. Ravno tako so potrebni dobri zračni in snažni hlevi. Poglejmo si ljudi iz zaduhlih, vlažnih ter sličnih stanovanj. Bledi so in manjka jim zdravja ter zavrattne bolezni kakor jetika imajo tam svojo bogato žetev. Pri živini je isto. Če mora trpeti v temu primernih hlevih, so hlevni iste.

Konzum mleka pri nas je sramoten. Komaj za dober četrt litra pride na osebo. Posledice? Avstrija troši na osebo tričetrt litra in Nizozemsko celo cel liter.

Zdravimo se ter zavijamo rokave in pomoč našemu ljudstvu ne bo izostala.

matični Sokol, SK Maraton in SK Rapid. Za tekmovalje je vladalo veliko zanimanje in se je zlasti na Trgu svobode zbrala velika množica občinstva, ki je z velikim zanimanjem zasledovala potek teka. Kakor lani, tako je tudi letos zmagalo moštvo SK Rapida, in sicer v času 4:11.5 (lani 4:08.5). Na drugem mestu se je plasiral matični Sokol v času 4:15, na tretjem pa SK Maraton v času 4:18. Zmagovito moštvo SK Rapida je bilo sestavljeno sledeče: Visnovič, Schmierer, Verzel, Monderer, Musnik, Mühleisen, Barlovič, Matični Sokol: Kleut, Hlade, Skok, Herič, Požar, Štok, Smerdu, SK Maraton: Filipič, Žerak, Lončarič, Struel, Smerdel, Košir, Vidic. Po končanem tekmovanju so se udeleženci in funkcionarji zbrali na Trgu svobode, kjer se je v imenu mariborskih klubov g. Bergant zahvalil darovalcem prehodnega pokala, nakar je v imenu zadruga »Mariborski teden« izročil g. ravnatelj Loos zmagovitemu moštvu SK Rapidu prehodni pokal, dočim sta moštvi Sokola in Maratona prejeli spominski plaketi.

V nedeljo zopet mednarodne motociklistične dirke na Pohorju

V nedeljo 8. t. m. bodo na novi pohorski cesti Reka - Pohorski dom IV, mednarodne pohorske gorske motociklistične dirke, ki jih je organiziral Motoklub Maribor. Start bo ob 15. uri pred gostilno Lebe na Reki, cilj pa pri odcenu k Pohorskemu domu. Tekmovalna proga znaša 7.5 km. Tekmovanje bo obsegalo 6 dirk, katerih se bodo udeležili dirkači iz Ljubljane, Zagreba in Avstrije, med njimi tudi avstrijski državni prvak Hönel iz Celovca. Tudi domači dirkači se bodo polnoštevilno udeležili tekmovanja ter je pričakovati izredno zanimivega poteka, zlasti ker bosta startala tudi inž. Rudi Lotz in Vresnik, ki sta dokazala, da spada med najboljše motocikl. dirkače naše države. Škoda je le, da se Čerič ne bo mogel udeležiti tekmovanja, ker se je nedavno pri treningu tako poškodoval, da so mu morali amputirati tri prste na desnici. Start se bo vršil posamezno in sicer v presledkih ene minute. Nova Pohorska cesta se bo v nedeljo 8. t. m. od pol 15. do 17. ure zaprla za vsak promet in se občinstvo naproša, da se brez izjeme pokori odredbam funkcionarjev, da se tako zagotovi brezhiben potek dirke. Razdelitev nagrad bo takoj po končani prireditvi v Lebejevi gostilni na Reki.

RAZNE VESTI

Romunski kralj Karol II. je prispel v Mihočec. Kjer se, kakor znano, nahaja njegova sestra Nj. Kr. Vel. kraljica Marija.

Vojvoda in vojvodinja Kentska se v kratkem pripeljeta v Jugoslavijo, da obiščeta kneza namestnika Pavla. Vojvoda Kentski se je na gradu vojvod Potockih sestal tudi z zunanjim ministrom Beckom in se govori o posebni misli vojvode Kentskega na Poljskem.

Predsednik vlade dr. Stojadinović se je odpeljal na Cavtat.

Zababal

»En trenutek! Kobilar... Kobilšek... Kobilčič...«
»Morda Žreban?«
»Ne, tudi ne Žreban...«
»Konj... Konjar... Konjičič... Žrebe... Nobeno ni pravo!«
»No, kako pa naj vendar pišem? Pomisli še!«
»Tako, Konjič... Kobilec... Kobiloglav...«
»Rjavec?« je vprašala gospa generalova.
»Ne, ne! Belec... Ne, to je napačno! Jaz sem pozabil!«

»Vrag te vzemi!« se je hudoval general. »Zakaj pa prideš s svojimi predlogi, če si priimek pozabil? Glej, da se izgubiš!«

Ivan Jelizejič se je počasi odstranil; general pa se je tiščal za lica in začel hoditi po sobi.

»U—u, sveto nebo!« je tožlj. »U—u, Bog o Bog! Tu se mora znoreti!«

Inšpektor je bil šel na vrt, gledal na nebo in je poskusil domisliti se pozabljenega priimka.

»Žrebec... Žrebčak... Kobilček... Ne, to je napačno! Konjar... Konjšek... Belčič... Beluh...«

Kmalu ga je poklical general nazaj.
»Si se spomnil?« ga je vprašal.
»Ne, Vaša ekscelenca!«
»Mogoče Kobiljan? Ne?«

In cela družina se je spravila pridno na delo, da bi se spomnila pravega imena. Imenovali so vse stopnje starosti, spole, pasme konj, pritegnili so zraven grivo, kopito, opravo...

V hiši, na vrtu, v kuhinji, na podstrešju so hodili ljudje iz kota v kot, napenjali možgane, grbančili čelo in iskali priimka.

Neprestano so klicali nazaj inšpektorja. »Liseč?« so ga vprašali. »Podkev? Kopito? Kopitar?«

»Ne, ne,« je dejal Ivan Jelizejič, uprl zopet oči pod strop in glasno ugibal: »Konjčnik... Kobilar... Belčnik... Beluh...«

»Ata!« se je zaslislalo iz otroške sobe. »Mogoče Poni? Jezdni konj!«

Vse je bilo v silni napetosti. V svoji nestrpnosti in bolečini je obljubil general tistemu, ki zadene pravo ime, pet rubljev, zato so se zbrali ljudje okoli Ivana Jelizejiča. »Vrance,« so mu deja-

li. »Dirkač! Brzec!« Toda prišel je večer in priimka še niso dobili. Vlegli so se spat, ne da bi bili odposlani brzojavke.

General ni spal vso noč. Iz kota v kot je hodil in tožil... Ob pol treh zjutraj je zapustil stanovanje in potrkal na okno inšpektorjevega stanovanja.

»Morda Šek?« ga je vprašal s tožnim glasom.

»Ne, tudi ne Šek, Vaša ekscelenca,« je odgovoril Ivan Jelizejič in se vzdihnil.

»Potem njegov priimek sploh ni bil konjsko ime.«

»Ne, resnično, moja beseda, Vaša ekscelenca. Bilo je konjsko ime... Na to se spominjam natančno...«

»Kakšen slab spomin pa imaš, človek?...« »Tako daleč je prišlo, da je zame to ime dragocenejšo, ko vse na svetu. Že do smrti sem se mučil!«

Zjutraj je poslal general zopet po zdravnika.

»Naj ga izdere!« je dejal. »Nimam več moči, da bi dalje prestajal.«

Zdravnik je prišel in mu izdrl zob. Bolečina je ponehala in general se je pomiril. Ko je zdravnik napravil svoje delo in prejel plačilo, se je vsedel v ko-

čijo, da bi se odpeljal. Inšpektor je stal ob robu poti, gledal v čevlje in nekaj mislil. Po nagubanem čelu in po izrazu oči sodeč je moral biti njegovo duševno delo zelo naporno...

»Plavec...« je mrmral. »Kluse... Šklepra... Mrha...«

»Ivan Jelizejič,« ga je poklical zdravnik. »Ali mi prodaste, dragi prijatelj, par bokalov ovs?« Kmetje mi ga sicer prišajajo, pa je tako preklicano slab...«

Ivan Jelizejič je strmel topo v zdravnika. Nato je preletel zadovoljen nasme njegov obraz in, ne da bi rekel besede, je plosknil z rokama in letel v poslopje s tako hitrico, ko da bi ga gonili psi.

»Spomnil sem se, Vaša ekscelenca!« je vpil vesel in s tuje zvonečim glasom, ko je planil v generalovo sobo. »Spomnil sem se! Ovsenik! Ovsenik je priimek davčnemu uradniku. Bog daj zdravniku zdravje! Ovsenik, Vaša ekscelenca! Naslovite brzojavko na Ovsenika!«

»Tepec!« je odvrnil general z omalovažujočo kretnjo. »Sedaj ne rabim več tvojega konjskega imena! Tepec!«

(Konec.)

Mariborske in šolske novice

Preko 31 milijonov din. pridobninske davčne osnove

Od danes naprej je na mestnem magistratu razgrnjen seznam pridobninske davčne osnove za leto 1937 glede industrijskih obratov. Seznam nudi precej zanimivo in poučno sliko glede posameznih industrijskih obratov v našem mestu. Na prvem mestu je tekstilna industrija Hutter & drug 9.812.900 dinarjev, Doctor & drug 5.739.000 Din, Avgust Ehrlich Din 1.627.700, Jugotekstil 717.600 Marko Rosner 1.745.000, Jugotekstil 717.600, Mariborska tekstilna tvornica 3.655.200, Zelen

ko & Co. 2.222.000, Jugosvila 262.603, Karel Thoma 1.985.200, Jugoteka 56.000, I. mariborska tvornica pletenin 44.300, Zora 723.400. Sledijo ostale industrije z zneski 45.000, 840.000, 147.100, 43.900, 71.900, 99.900, 58.200, 85.000, 35.600, 478.200, 131.400, 264.800, 136.600, 237.000, 59.100, 92.900, 60.300, 96.400, 135.133, 426.000, 82.300, 102.100 Din itd.

Skupno izkazuje torej predpis davčne osnove pridobnine za leto 1937 preko 31 milijonov dinarjev.

Šahovske borbe v polnem jeku in teku — 6 : 1 — 5½ : 2½

V restavraciji »Novi svet« se je pričelo sinoči tekmovalje za šahovsko klubsko prvenstvo Maribora in za prehodni pokal Mariborskega šahovskega kluba. Za tekmovalje so se prijavili Mariborski šahovski klub, SK Železničar, šahovska sekcija UJNZB ter SK Slavija. V smislu propozicije se tekme vršijo tako, da tekmuje vsak klub z vsemi ostalimi in sicer na 8 deskah. Na nedavnem sestanku zastopnikov konkurentov je žreb odločil, da nastopajo letos v prvem kolu Mariborski šahovski klub, UJNZB ter SK Železničar, SK Slavija. Prvo kolo se je odigralo sinoči. Pred pričetkom tekmovalja je pozdravil igralce v imenu prireditelja Mariborskega šahovskega kluba predsednik g. Rudolf Golob, nakar je vodja turnirja g. prof. Sila obrazložil propozicije. Ob 20.30 se je nato pričel turnir, ki je trajal preko polnoči. Za tekmovalje je vladalo precejšnje zanimanje in so bile skoraj vse tekme napete in ostre. Kot

zmagovalca iz prvega kola sta izšla favorita Mariborski šahovski klub in SK Železničar. MŠK je namreč premagal UJNZB v razmerju 6:1, SK Železničar pa pobresko Slavijo s 5 in pol:2 in pol. — Posamezni rezultati so bili naslednji: MŠK:UJNZB: Kukovec (M):Vodnik (U) prehojev. Ostanek (M):Kuster (U) 1:0, Bien (M):Lukeš (U) 1:0, Strniša (M):Pliberšek (U) 1:0, dr. Simič (M):Mišura (U) 1:0, Stojšek (M):Marotti (U) 1:0, prof. Sila (M):Starc (U) remis, Golec (M):Gobac (U) remis, SK Železničar:SK Slavija: Ferenčak (Z):Reiter (S) 1:0, Fišer (Z):Onič (S) 1:0, Mohorčič (Z):Ivan Dasko (S) 1:0, Regoršek (Z):Kobljer (S) 0:1, Knechtl (Z):Čertalič 0:1, Vidovič (Z):Viktor Dasko (S) remis, Ertl (Z):Skoberne (S) 1:0, Fovray (Z):Gabrijan (S) 1:0.

Drugo kolo bo v nedeljo 8. t. m. ob 9. uri na razstavišču Mariborskega tedna, in sicer nastopi SK Železničar proti UJNZB, MŠ klub pa proti SK Slaviji.

Himen! V Središču ob Dravi se poročila danes gđc. Tea Zorjanova, hčerka prvega državnega tožilca v Mariboru, in Leon Detela, profesor na tukajšnji realni gimnaziji. Mladima poročencema obilo sreče! V tuk. evangelijski cerkvi sta se poročila g. R. Jeglitsch in gđc. Ina Hohnječeva, hčerka mestnega svetnika F. Hohnjeca, Bilo srečno!

Nočno lekarniško službo imata ta teden Maverjeva in Savostova lekarna.

Mestna podjetja — avtobusni promet, sporoča, da vozi mestni avtobus 8. avg. ob 5.40 na vrh Pohorja. Vožnja bo samo v slučaju lepega vremena in ob zadostnem številu prijav. Interesenti naj pošljejo svoje prijave najkasneje do 7. t. m. (19. ure) v prometno pisarno avtobusnega prometa, Glavni trg tel. 22-75. Vrnitev ob 19.30 od odcepa. Cena v eno smer Din 20.

Vremenske zadeve. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: Na zapadu povečini jasno, sicer menjajoče se oblačno, ponekod nekoliko dežja, lokalne nevihte. Počasi se bo temperatura dvignila.

Za vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo v Mariboru se je javilo doslej le par vajencev. Šolska uprava opozarja delodajalce in delodajalke, naj takoj pošljejo svoje vajence in vajenke na mestno poglavstvo k vpisovanju.

Jadranaši! Jutri ob pol osmih pevka vaja.

Dar. Iz neke razprave je daroval dr. Leon Gozany tuk. reševalni postaji Din 100. Posnemajte!

Predavanje na fitopatološki razstavi. Naše podočelje se posebno zanima za fitopatološko razstavo, ki zbujala na VI. Mariborskem tednu mnogo pozornosti, pa tudi priznanja. Zaradi izrednega zanimanja in boljše razumevanja te za našo kmetištvo tako važne razstave, so se prireditelji odločili za strokovna predavanja. Strokovnjak bo vsak dan od 4. do 5. ure tolmačil fitopatološko razstavo, v nedeljo pa bo posebno predavanje za podočeljske obiskovalce od 10. do 11. ure dopoldne.

Zloglasni ponarejevalec bankovcev Franc Rupnik, ki so ga oblašiva aretirala radi poskusa ponarejevanja bankovcev, se bo moral zagovarjati pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča dne 30. avgusta t. l. Skupno z njim se bo moral zagovarjati še 12 oseb.

Na počitniškem pedagoškem tečaju, ki ga priredi Pedagoška centrala v Mariboru od ponedeljka 16. do sobote 21. avg. t. l. se vrše predavanja v sledečem redu, pričenuši zjutraj ob 8. uri in popoldne ob 15. uri v slavnostni dvorani drž. učiteljske šole v Mariboru: Ponedeljek 16. dop. »Posebne naloge dekliske vzgoje v višjih razredih ljudske šole« (Anica Černejeva). »Letošnji pedagoški kongres v Parizu« (Ernst Vranc), pop. »Moderna šola v luči idealizma in materializma« (Ciril Drekonja). Torek 17. dop. »Karakterologija ter njen pomen za vzgojno delo« (dr. St. Gogala), popoldne »Vloga domoznanstva v sodobni ljudski šoli« (Martin Mencej). Sreda 18. dop. »Mladinoslovno raziskovanje vaške dece« dr. Slobodan Popović), pop. »Pedagoško delo srbskih in hrvaških pedagogov v zadnjih letih« (J. Demarin). Četrtek 19. dop. Izbrana poglavja iz didaktike rač. pouka: a) »Nova pota v začetnem računskem pouku« (Fr. Fink), b) »Geometrijsko predočevanje kot nazorilo pri računskih operacijah« (Janko Pirc), pop. prijateljski sestanek ali izlet v mariborsko okolico. Petek 20. dop. »Problemi gospodarske geografije ter njena didaktika« (Albert Žerjav), pop. »Moje poizkusno delo in njegovi rezultati« (Jos. Jurančič, Fran Kavčič, Miloš Ledinek). Sobota 21. dop. »Teorija učnega postopka — od učnih slik do strnjene pouka« (Gustav Šilih), pop. »Obubožanje širokih ljudskih plasti ter njega posledice za vzgojo« (Josip Jurančič). Po predavanjih bodo diskusije.

Seznam davčnih osnov pridobnine za 1937 glede industrijskih obratov v Mariboru je do 16. t. m. razgrnjen interesentom na vpogled v vložišču mestnega poglavarstva med uradnimi urami. Glede na to, da se vrši seja davčnega odbora 17. t. m. ob 9. uri, se interesenti vabijo, da se do tega dne seznanijo s predpisi, ker se bo seznam vrnil davčni upravi.

Najstarejši telegrafist drž. žel. vpokojen. Te dni je bi vpokojen vsem Mariborčanom dobro znan in v vseh mariborskih krogih prijubljen g. Erbežnik Jožef iz Svetih pri Medvodah. Pred 10 leti se je naselil v Mariboru s svojo družino, kjer je vršil na tuk. koroškem kolodvoru službo telegrafista. Ko stopa v svojem 62. letu v zaslužni pokoj, zre lahko s ponosom in zadovoljstvom na izpolnjeno življenjsko dobo, ki je bila vse od njegovih mladeniških let pa do danes posvečena

Zadnje telefonične vesti

Protilaška špionaža na Dodekanezu

HAIFFA, 5. avgusta. Havas poroča: Po posebnih informacijah, ki so prispele iz Dodekaneza, se doznava, da so na italijanskih otokih v Egejskem morju nastali

gotovi nemiri. Italijanska oblastva so tam kaj aretirala celo vrsto oseb. Po zasliševanju so bile aretirane osebe radi suma špionaže pridržane v zaporih.

Posebna sovjet.komisija naj pripravi odločilen sunek v Španiji

BUDIMPEŠTA, 5. avgusta. Agencija Stefani poroča: Po informacijah »Uj Nem zedeka« pošlje sovjetska Rusija v Španijo posebno vojaško komisijo, ki naj pripravi vse potrebno za odločilno borbo sredi avgusta. List navaja, da je odplulo iz ruskih pristanišč v Španijo 5 parnikov vojnega materiala s 6000 strojinicami, 20.000 puškami in 300 letali. Na teh parnikih se nahaja 200 pilotov ter inštruktorjev in 100 inženjerjev. Razen tega so odplule iz črnomoških pristanišč v valencijske vode tri podmornice.

med demokratično Francijo in avtoritarno Italijo mnenje, da je treba najti sredstva in poti, da se odstranijo vse težkoče in sporna vprašanja med Francijo in Italijo.

ROOSEVELT PROTI PLINSKI VOJSKI.

WASHINGTON, 5. avgusta. **Prezident Roosevelt se je izrekel proti ustanovitvi inštituta za kemična proučevanja pri ameriški vojski in je s tem načelno obsodil plinsko vojno.**

KANYA—SCHMIDT.

BUDIMPEŠTA, 5. avgusta. Zunanji minister Kanya se je podal k Sv. Antonu v Tirolah, kjer se nahaja tudi avstrijski državni tajnik za zunanje zadeve dr. Schmidt.

ANGLEŠKI LISTI NE SMEJO V TIENCIN.

TIENCIN, 5. avgusta. Japonci so prepovedali uvoz vseh inozemskih listov v Tienčinu, in so zlasti prizadeli angleški listi.

OGROŽENA OSKRBA FILADELFIJE Z ŽIVILI.

FILADELFIJA, 5. avgusta. Radi stavke šoferjev tovornih avtomobilov je zelo ogrožena oskrba z živili trimitilijonskega mesta. 6000 redarjev skuša preprečiti nemire.

Laški tisk ustavil protifrancosko kampanjo

PARIZ, 5. avgusta. V tukajšnjih krogih naglašajo, da se zboljšanje italijansko angleških odnosov čuti tudi v razmerju med Rimom in Parizom. Z velikim zadovoljenjem se ugotavlja, da je italijanski tisk nenadno prekinil svojo ostro protifrancosko kampanjo, očitno z namenom, da se ustvari novo vzdušje, ki naj jeseni združi predstavnike vesil ob obravnavanih pri skupni mizi v Londonu. V nekaterih krogih prevladuje naziv ideoloških razlikam

Obiščite

VI. MARIBORSKI TEDEN

od 31. julija do 8. avgusta 1937
(50% popusta na železnicah od 29. julija do 10. avgusta 1937)

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVUJA!

Industrija - Tekstil - Obrt - Trgovina - Kmetijska razstava - Prva fitopatološka razstava - Pokušnja vin - Zgodovina - Umetnost - Grafična razstava - Tujski promet - Modna revija - Akvaristična Kuncerejska - Golobarska razstava - Razstava malih živali - Kongresi - Koncerti - Gledališke predstave na prostem - Sport - Veselični park na razstavišču

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji - Zeleno, romantično Pohorje - Gostoljubni, lepi Maribor VAS VABIJO!

samo skrbi za službo in rodbino. Od leta 1904—1937, torej polnih 33 let, je bil v službi železnice v svojstvu telegrafista. V službi vesten, po prepričanju narodnozaveden in napreden ter svoji družini dober in skrben oče! Ob strani skrbne in zveste življenske družice je odgojil 8 otrok, ki so vsi dobro vzgojeni. Ko stopa kot vesten drž. uslužbenec in vzoren družinski oče v zaslužni pokoj, mu kot najstarejšemu telegrafistu v Jugoslaviji želimo tudi mi, da bi svoj pokoj užival še dolga leta v miru in zadovoljstvu, zdrav in čil v krogu svoje ljubljene družine.

Gori! V Zgornjem Porčiču je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje posestnika Mihaela Gugla, ki trpi radi požara nad 15.000 Din škode. Domnevajo, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

Osební avto: tovorni avto. Na banovinski cesti med Breznom in Marenbergom pri kilometrskem kamnu 36,5 sta trčila skupaj osebni avto št. 2-568 in tovorni avto št. 2-1091. Pri karambolu sta se obe vozili precej poškodovali, vendar k sreči ni bilo človeških žrtev. Orožniki sedaj proučujejo, kdo je kriv, da je prišlo do prometne nezgode.

DROBNE OD VSEPOVSOD

Vatikan priznal generala Franca. Na podlagi sporazuma med Vatikanom in generalom Francom je Vatikan priznal vlado generala Franca.

30.000 vagonov bo domnevno vrgla letošnja žetev pšenice v Jugoslaviji. Kvaliteta letošnje pšenice je odlična.

Putnikove novice

Na glavno skupščino Ciril - Metodove družbe, ki se vrši dne 15. avgusta v Kočevju vozi poseben avtokar iz Maribora ob 4.00 uri zjutraj izpred hotela Orej. Za osebo je Din 150.—, Prijave pri Putniku. Za dva dni v Graz od 11. do 12. avgusta z luksuznim avtokarom Putnika. Cena vožnje vključno vizum je Din 110.—, Prijave pri Putniku Maribor-Celje-Pluj.

S stradanjem hoče prisiliti svojo ženo k zvestobi

Na posestvu Belje pri Somboru je v tamkajšnji tovarni sledkorja uslužben žeprileten delavec Peter Mandila. Pred nedavnim časom se mu je zahotelo srečnega in udobnega zakonskega življenja. Zaljubljen se je bil v mlado in lepo mladenko, s katero se je kmalu zatem tudi poročil. Prevelika starostna razlika med obema pa je rodila že po par tednih nesporazum in pesrečo. Mlada, še življenja polna žena, se je začela ozirati po drugih moških in zvestobe je bilo od njene strani kaj kmalu konec. Vneti čestilci so začeli dvoriti lepi in mladi ženi in postali so že tako nadležni, da so jo kar v trumah obiskovali na njenem domu. Začuden mož je spočetka to nekam postrani gledal, končno pa se je vnel med njim in ženo preprič, ki je vsak dan ponavljal. Ko je razočarani mož uvidel, da vsi opomini nič ne zaležejo, je končno zasnoval svojevrsten in maščevalen naklep. Nekega dne je izjavil svoji ženi, da ne bo zavžil nobene hrane več in to vse dotlej, dokler se ne odpove vsem čestilcem. Odtlej je preteklo že nekaj dni, mlada ter ljubezni in oboževanja željna ženica pa kljub temu še ni prav nič poboljšala. Užaljeni soprog je trdno določil, vztrajati vse do konca te izredne in redke zakonske stavke, ki je predmet nairazličnejših komentarjev.

Nemogoče.

Zdravnik: Kolikokrat sem vam že rekel, da ne jejte ničesar, kar vam ne diši.

Bolnik s plahim pogledom na svojo mlado ženo: Da, gospod doktor, toda, če bi se ravnal po vašem nasvetu, bi moral od lakote umreti.

Polbreške novice

Preteklo nedeljo je proslavilo tuk. pogrebno društvo 10letnico obstoja. Celotna proslava je nosila kulturotvorno in lučmano obeležje in je potekala mirno ter dostojno. Predpoldne ob 9. uri je bila v Magdalenski cerkvi maša za umrle člane za tem pa je bilo prav lepo uspelo slavnostno zborovanje v Renčljevi dvorani, združeno z raznovrstnimi pevskimi, deklamacijskimi in godbenimi točkami. Po pozdravnem govoru načelnika gosp. Cirila Jančarja je oktet železničarske Schönherrijeve godbe zaigral primeren overture, na kar je ponovno povzel besedo društveni načelnik, ki je v kronološkem redu iznesel društveni historijat. Danes šteje društvo 1040 članov. Po načelnikovem govoru je zapelo pevsko društvo »Zarja«, učenka Marica B e z e k pa je ljubko deklamirala Zupančičevo »Vseh živih dan«. Zatem so bile v zvezi z govorom gosp. Šabedra razdeljene diplome zaslužnim društvenim delavcem gg. Jančarju, Stržini, Keku, Trstenjaku, Špelcu, Vežjaku, Belaku, Bonjšaku, Brezniku. Mala ljudskošolska učenka Ida Letonja pa je z zanosom deklamirala S. Gregorčičevo »Življenje ni praznik«. Po odpeti Zdravici in Mirko-vj skladbi »Jutra« se je z zaključnim pozdravnim govorom predsednika krčev. Pogrebnega društva g. Cerinška zaključila slavnostna proslava.

Gasilska vaja je bila v nedeljo predpoldne na objektih Renčljevega posestva. Vajo je vodil poveljnik polbreške gasilske čete g. Š t a m e c. Pokazala je vedno pripravljenost in tehnično spretnost naših vrlih gasilcev.

Slovenielistiške novice

V ponedeljek 9. tm. nas obiščejo koroški pevci iz Pliberka in okolice ter privedo ob 20. uri v hotelu »Beograd« koncert koroških narodnih pesmi. Pričakujemo, da ne bo nihče manjkal, ki se zanima za izvirno koroško pesem in ki zna ceniti prizadevanje kmečkih fantov pri razširjanju slovenske kulture in izobrazbe med koroškimi Slovenci.

Ptujske novice

Sprejem učencev v drž. obrtno šolo za pletarstvo v Ptuj. Ta šola ima značaj nepopolne srednje šole z nižjim tečajnim izpitom. Naloga iste je, dati učencem obojega spola poleg obče vzgoje, teoretično in praktično strokovno izobrazbo v pletarstvu in vrbogojstvu in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pomaga po dovršeni učni dobi tudi do zaslužka, ako ne bi mogli izvrševati pletarstva na svojih domovih. Na zavoda se poučuje jo razen praktičnega pouka v pletarstvu tudi teoretski predmeti, kakor učni jezik, računstvo, kalkulacije, knjigovodstvo, strokovno risanje itd. Vse šolske potrebščine prejemajo učenci na zavodu brezplačno. Učna doba traja tri šolska leta. Šolsko leto prične 1. septembra. V I. razred se sprejemajo učenci obojega spola, ki so dovršili vsaj dva razreda srednje ali mošćanske šole ali šest razredov osnovne šole in so stari najmanj 12 let. Prijave je vposlati vključno do 3. sept. t. l. Vsebovati morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo, izjavo staršev (varuha), z katero se zavezujejo, da bodo vz-

drževali učenca za časa učne dobe in plačali vse stroške, ki bi nastali radi neopravičenega predčasnega izstopa. Priložiti je tudi potrdilo davčne uprave o višini neposrednih davkov roditeljev. Za podrobnejša pojasnila se je obrniti na upraviteljsvo šole.

Mala Nedelja

Silni nalivi. Te dni so bili pri Mali Nedelji in vsej okolici silni nalivi, ki so napravili mnogo škode v vinogradih in po poljih. Povsod je bilo mnogo vode. Radi silnih nalivov je Ščavnica prestopila bregove in se je voda razlila po njivah in travnikih ter uničila skoraj vso otavo in nanosila na travnike in njive mnogo blata. Med dežjem je padala tudi toča.

Kulturne beležke

»Planinski Vestnik«. Pravkar je izšla dvojna krasno opremljena, reprezentativna številka »Planinskega Vestnika«, glasila Slovenskega planinskega društva, ki prinaša poleg krasnih slik naslednje prispevke: A. Debeljak: Triglavu, — Jan ko Mlakar: Spomini in opomini, — Evgen Lovšin: Severovzhodni greben Oltarja, 2509 m, — »Turnce« in alpinizem, — dr. Edv. Painič: Varstvo naše planinske flore, — Vinko Mostec: Severovzhodna stena Maljovice, 2774 m — dr. Jos. Tomišek: Alojzij Krafelo — Obzor in društvene vesti: † Nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič: Raduha; Sv. Pankracij na Kozjaku; Nov planinski dom na Pohorju. Smrtna nesreča pod Sv. Uršulo, † Josip Pirtovšek. Spominska plošča Mikšiču in Janši. Nemška odprava na Nanga Parbat. Antibarbarus, piše dr. Jos. Tomišek; Slika-uganka. — Društveno izvestje SPD za leto 1936.

Mali oglasi

Razno

GOSPODA ALI DIJAKA sprejem kot sostanovalec v popolno oskrbo z dobro hrano. Trg svobode 6-III, desno (Scherbaumov dvor). 4273

NAJVEČJO IZBIRO BONBONOV čokolade, keksov, peciva in orientalskih specialitet imate v novo odprtem trgovini Bonboniera »Beograd« Čafo va ul. 1. Za obilen obisk se priporoči Ivo Klarič. 4279

DVE GOSPODIČNI ali gospoda sprejem takoj na stanovanje. Lahko s souporabo kuhinje. Soba s posebnim vvhodom. Mlinska ul. 35, prtljiče, desno. 4280

Prodaj

Na prodaj SPALNICA iz črnejšivega lesa, politirana. Din 3000.—. Mizarstvo, Miklošičeva 6. 4275

STAVBNA PARCELA z zelo lepo lego na piramidnem bregu na prodaj. Naslov v upravi. 4271

SPALNICA nova ali stara, ugodno naprodaj. Vprašati salon »Olga«, Kopalniška 2. 4269

Lepa ENODRUŽINSKA HIŠA ob prometni cesti z nekaj zemlje poceni naroda. Cena Din 28.000. Vprašati v trgovini Rudl. Sp. Sv. Kungota. 4270

Prodaj ŠTIRISTANOVANJSKO HIŠO sprejem tudi knjigo. Pobrežje pri Mariboru, Zupančičeva ul. 44. 4265

Kupim

Mali rabljeni gasilski aparat »MINIMAX« ali drugega kupim. Naslov v upravi. 4283

Pouk

ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ KOVAČ Maribor, Gosposka 46. Vpis vsak dan, tudi ob nedeljah. Najboljša in najcenejša izobrazba za pisarniški posel. — Uspešno posredovanje za službe. 4190

V najem

LEPO HIŠO z velikim vrtom na Koroški cesti dam v najem ali prodaj, eventualno tudi na obroke. Naslov v upravi lista. 4267

Sobo odda

SOBO s prostim vvhodom in uporabo kopalnice oddam dvema gospodoma. Barvarska 3. 4274

O tem in onem

Sladoled so si svojčas lahko privoščili samo imoviti sloji

Sladoled je postal zlasti v zadnjih desetletjih pravo ljudsko hladilno sredstvo. V vročih poletnih dneh ga kaj radi uživajo po vročini razgreti ubogi zemljani. Mnogo jih je, ki obožujejo to hladilno zmes in ki si jo privoščijo dan za dnem bodisi v večjih ali manjših porcijah. Zelo malo aji pa morda cel onikogar ni med njimi, ki bi se pri tem spomnil onega, ki je sladoled ne samo izumil, temveč že v prastarih časih tudi sam redno zavžival. Široki javnosti ni znano, da je ta mož znani in slavni grški učenjak Hipokrat. ki je živel že v 4. stoletju pred Kr. roj. Stara Grčija je bila tedaj prva in edina država, ki je poznala sladoled, ki pa je bil takrat žal samo privilegij najvišjih, to se pravi najbogatejših slojev. Rimljanj ali bolje rečeno rimski bogataši so se oslajali in ohlajevali s sladoledom mnogo kasneje. V XVII. stoletju je živel v Firenci daleč naokrog znani kuhar in slaščičar Procopio Cultelli, ki se je v kasnejših letih preselil v Pariz. Izdeloval je okusen slado-

led, ki ga je serviral svojim gostom v slaščičarni. Sladoled mu je pripomogel do slave in bogastva. V njegovi dobi niso zavživali sladoleda samo višji in najvišji sloji, temveč so si ga lahko že privoščili tudi pripadniki srednjega stanu. Cultelli je razpečal dnevno tolikšne množine sladoleda, da je že po par letih obogatel. Njegov način izdelave je ostal v veljavi še v 18. in 19. stoletju. Takrat pa so si sladoled že privoščili tudi širši ljudski sloji, medtem ko je danes postal hladilna zmes za vse brez razlike. Po vsem svetu uživajo ljudje sladoled, saj je vsakomur omogočeno, da si ga lahko kupi. Sladoledarja srečamo takorekoč pri vsakem našem koraku ali pa vsaj ob vsakem vožalu. Proizvodnja sladoleda je tako izpopolnjena, da nam ga servirajo v vseh mogočih barvah in okusih. Citronin, vaniljin, čokoladni, jagodni, skratka popolna revija naših in tujih sadežev v predelani denomrzi obliki.

Ločitvena vročica

V Detroitu je otvoril pastor Appelhof sanatorij, kjer bo zdravil izključno nezadovoljne zakonce in jim preganjal pislili na ločitev. Zakonce, podvržene ločitveni vročici, in tudi zaročence, ki jim grozi ta bolezen, bodo v sanatoriju v pravem pomenu besede lečili z zdravili, strokovno telovadbo in dijetjo. Pastor Appelhof namreč pravi, da je ločitev zakona bolezen. Če dobro premislimo, ne mramo kratko malo zavreči te trditve,

češ, da je plod človeške domišljije. Nestrpnost in živčna razdraženost zapeljeta človeka večkrat k burnim nastopom, pozneje k razvratu in končno k ločitvi, kar je često združeno s telesno boleznijo. Tako zbuja bolezen jeter razdraženost, ki kaj lahko privede do razprtij v zakonskem življenju in morda tudi do ločitve. Po ozdravljenju te bolezni bi gotovo zakonsko življenje teklo zopet mirno. Hladne prhe bi pomirile marsikatero razgrete možgane, malo bronja aji drugega pomiriljivega sredstva, strokovna telovadba in pravilna dijeta bi pomirila živce in tako bi bil iz marsikaterega zakona odstranjen kamen spodtike, saj si mnogi zakonci sami očitajo, da bi spadal v kak zavod, kjer bi jim odpravili naglo jezo in razdražljivost. Vprašanje je samo, kateri izmed zakoncev bo spadal v tak zavod. Pastor Appelhof pravi, da morata v sanatorij oba.

Pogojni refleksi

Uradnik: Da niste bili preje natakari. Služitelj: Da, pa zakaj prosim. Uradnik: Dali ste mi črnilo z — muho. (Iz »Ošišanega ježa«.)

Strelvod.

Eni trdijo, da je izumil strelvod Franklin, drugi pravijo, da ga je izumil Diviš, tretji pa trdijo, da so ga poznali že Egipčani. Vsi se motijo. Prvi strelvod je bil Adam, izumila ga je pa Eva.

Sodoma in Gomora

61

Dvanajst je bilo apostolov, dvanajst rodov izraelskih, dvanajst kruhov v templju in skozi dvanajst vrat in dvanajst stebrov nebeškega Jeruzalema ti pomaga dvanajst objemov s šibo. Libašite lojepote — lababate javkajate.

In dvanajstkrat je zašvigala šiba in dvanajstkrat se je slišalo: »A - jej.«

Angelik je vestno in z vnmemo opravljajal posle duhovnega voditelja bratovščine neutolaženih vdov. Seveda je tudi vestno pobral pri vsaki vaji v čarovniško znamenje položene srebrne franke, in ko je Rozalinda Predpasnikova zadela ambobo koj po drugi vaji, je bila udanost vseh članic njegove bratovščine brez meja.

V sosesčini pa je kuhala sovraštvo in osveto stara šivilja, ki je Angelik ni hotel sprejeti v svojo bratovščino, češ:

»Kakor ni hotela ona zašiti mojih hlač, tako ji jaz ne odprem pota do sreče.« — Klin s klinom, zob za zob!

Kakor pa je bil Angelik zadovoljen z uspehom svoje špekulacije, tako malo je bil zadovoljen s svojimi prizadevanji pregnati starega zapeljivca ljubljene Špelice. Ves svoj prosti čas je posvečal razmišljanju, kako bi izpodrinil grofa Panigaja in si zopet pridobil izgubljeno ljubico.

Adelgundi sami se ni približal, pač pa je nanjo prežal na vseh koncih in krajih,

zasledoval njo in Panigaja na vseh potih in potem vsak večer v »Peklu« gasil svojo žalost toliko časa, da je mogel nad svojo izgubljeno srečo samo še jokati.

A še dosti nesrečnejši je bil dostojanstveni vitez Rovetta di Kadona, samo da je znal svoje bolesti skrivati pred svetom tudi tedaj, kadar ga je imel v glavi.

Odkar je grof Panigaj zapadel v mrežo lepe in zvijačne Adelgunde, ni imel za viteza Rovetta di Kadona ne časa, in kar je bilo še huje, tudi ne denarja. Samo zjutraj se mu je smel približati vitez Rovetta di Kadona, in še tedaj je bil grof vse manj prijazen in vse bolj skop.

»A ste ga dobila mojega sin?« To je bilo vsako jutro prvo vprašanje starega Italijana, in ker je moral vitez Rovetta di Kadona do vprašanje vselej zanikati, se je grof zaljubil in ga ošteval:

»Ma, vi ste ga za nič! Vi ga nič ne znate! Ga bom poiskala ena druga človek.«

In samo z nevoljo mu je vrgel dogovorjeno plačilo, in še to zagrenil Rovetta z grožnjo, da ga drugi dan zanesljivo odslóvi, če ne najde izgubljenega sina.

»Sem ga bila oženjena trideset leta! Sem ga imela dvanajst otrok in ga je bila polovica moja. Pa ga je vse umrla. Samo tega sin iz tista mula iz Trnovo ga je forse še živa. Ga bo dobila mojega ime, ga bo dobila mojega denar. Pejte ga dobit.«

Tako je rentočil stari Italijan in vitez Rovetta di Kadona je begal po mestu in izpraševal in pri tem mu je krvavelo srce, kajti tudi on je goreče, a brezupno ljubil Adelgundo.

(Dalje.)